

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
Градска управа за опште послове
Број: XV-06-29/2023-2
Датум: 9. мај 2023. године
НОВИ САД
БА

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОЈ ЈАВНОЈ РАСПРАВИ

о Нацрту локалног акционог плана за спречавање и борбу против насиља над женама и насиља у породици Града Новог Сада за период 2023-2026

Закључком Градског већа Града Новог Сада, број: 06-29/2023-11 од 13. априла 2023. године, Нацрт локалног акционог плана за спречавање и борбу против насиља над женама и насиља у породици Града Новог Сада за период 2023-2026, упућен је на јавну расправу, утврђен је Програм јавне расправе и Градска управа за опште послове, у сарадњи са Радном групом за израду Локалног акционог плана за спречавање и борбу против насиља над женама и насиља у породици Града Новог Сада за период 2023-2026, а у складу са Програмом, у обавези је да спроведе јавну расправу у трајању од 15 дана и то од 13. априла до 27. априла 2023. године, у оквиру које ће се прибављати предлози путем електронске и редовне поште.

Јавна расправа о Нацрту локалног акционог плана за спречавање и борбу против насиља над женама и насиља у породици Града Новог Сада за период 2023-2026, организована је, у складу са наведеним закључком, у периоду од 13. априла до 27. априла 2023. године. Јавни позив за учешће у јавној расправи о Нацрту Локалног акционог плана за спречавање и борбу против насиља над женама и насиља у породици Града Новог Сада за период 2023-2026, са Закључком Градског већа Града Новог Сада, Програмом, Нацртом локалног акционог плана за спречавање и борбу против насиља над женама и насиља у породици Града Новог Сада за период 2023-2026, и Обрасцем за сугестије и предлоге, објављен је дана 13. априла 2023. године на званичној интернет страници Града Новог Сада и огласној табли Скупштине Града Новог Сада. Заинтересована лица су била у могућности да своје сугестије и предлоге доставе на адресу електронске поште: nada.padejski@gmail.com или путем редовне поште на адресу: Градска управа за опште послове, Нови Сад, Жарка Зрењанина 2, са назнаком: Сугестије и предлози на Нацрт локалног акционог плана за спречавање и борбу против насиља над женама и насиља у породици Града Новог Сада за период 2023-2026.

У току јавне расправе, на адресу електронске поште одређену за пријем сугестија и предлога грађана, представника удружења грађана и стручне јавности, достављено је обраћање Јулкице Стефановић, саветнице за запошљавање, „Удружење ромских студената“. Обраћање је било више информативног карактера, није било конкретних предлога и сугестија, тако да Радна група није имала о чему да гласа.

На Нацрт локалног акционог плана за спречавање и борбу против насиља над женама и насиља у породици Града Новог Сада за период 2023-2026, упућена су два предлога, и то од стране Тамаре Бањац, заступнице удружења „Иницијатива за равноправност, иновативност и друштвени ангажман – ИРИДА“ из Новог Сада и Велимира Милошев, координатора за јавно заговарање, „Група ИЗАЋИ“ из Новог Сада.

Радна група је на састанку одржаном дана 9. маја 2023. године, размотрила оба предлога.

1. Јулкица Стефановић, „Удружење ромских студената“

Што се тиче обраћања Јулкице Стефановић, представнице Ромске националне мањине, пре почетка данашње седнице Радне групе, председница се путем мејла, пре данашње седнице захвалила на обраћању и обавестила је да је финална верзија Нацрта локалног акционог плана урађена као и да је касно за укључивање у Радну групу. Такође је на данашњој седници Радне групе, председница изјавила да ћемо приликом израде неког будућег локалног акционог плана са истом или сличном тематиком, водити рачуна о томе да Јулкица Стефановић буде благовремено обавештена и евентуално укључена у рад групе.

2. Велимир Милошев, „Група ИЗАБИ“

Сугестија-предлог 1:

- Одређивање једне надлежне установе која би била носилац сваких од активности, као и партнере у спровођењу активности – све активности.

Образложење сугестије-предлога 1:

- Како би било јасно чије је надлежност, односно одговорност, да спроведе појединачне активности које су наведене у Нацрту локалног акционог плана, сматрамо да је потребно да се наведе једна установа која би била носилац активности. Ово би било у складу са начином на које су други акциони планови креирани – Група ИЗАБИ учествује у радној групи за израду Локалног акционог плана за младе Града Новог Сада за период од 2023. до 2026. године, те је у Нацрту тог документа, као и у разним другима, наведена једна одговорна установа за имплементацију, као и партнерки актери који ће помоћи у имплементацији. Ово би предупредило потенцијалне проблеме у имплементацији ЈАП-а услед недовољно јасно дефинисаних одговорности и препознавања ко би чиме требало тачно да се бави.

Предлог број 1 стављен је на гласање.

Радна група се једногласно није сложила са предлогом и сугестијом број 1.

Образложење: Радна група је била мишљена да се именовањем више надлежних потенцијалних реализатора активности, а с обзиром на то да се план предвиђа за период од више година, оставља простор да се више институција, организација и/или установа укључи у реализацију предложене активности.

Сугестија- предлог 2:

Образложење сугестије-предлога 2:

- Дефинисање одговорне институције за креирање Протокола о сарадњи у спречавању и борби против насиља над женама и борби против насиља у породици – активност 1.2.1.

Образложење сугестије- предлога 2:

Група ИЗАБИ поздравља креирање Протокола о сарадњи у спречавању и борби против насиља над женама и борби против насиља у породици, ово ће у многоме допринети побољшању интерсекторске сарадње на пољу спречавање и борбе против насиља. Генерално, овај локални акциони план је за Групу ИЗАБИ и за ЛГБТ+ популацију у Новом Саду изузетно битан документ јер усмерава напоре установа ка решавању питања насиља с којом и наша циљна група има проблема. Насиље у породици такође погађа ЛГБТ+ популацију, готово када је реч о насиљу родитеља над децом. Такође, мада законски непризнате, истополне заједнице су реалност нашег друштва, што такође значи да се партнерско насиље дешава у односима ЛГБТ+ особа.

Наш предлог за ову ставку јесте у складу са предлогом 1, а то је да се јасније дефинише одговорна институција за креирање нацрта Протокола. Како је намера да се ова активност спроведе до краја 2023. године, питање надлежности је врло релевантно.

Након дискусије, председница Радне групе је предлог број 2 ставила на гласање.

Предлог број 2 једногласно није усвојен.

Образложење: Радна група је дефинисала у Мери 1.2. активност 1.2.1. да су носиоци активности: Полицијска управа, правосудни органи, Центар за социјални рад, Градска управа за социјалну и дечију заштиту и Градска управа за образовање. Радна група је мишљена да су сви наведени носиоци активности подједнако важни за креирање нацрта Протокола и да ће се заједничким радом креирати нацрт Протокола.

Сугестија-предлог 3:

- Укључивање у програм обуке запослених у Градским управама о спречавању и борби против родно заснованог насиља перспективу о различитим секуалним оријентацијама и родном идентитету – активност 1.4.1.

Образложење сугестије-предлога 3:

Уважавајући чињеницу да су цисродне хетеросексуалне жене у највећој мери жртве родно заснованог насиља, што такође потврђују подаци Центра за социјални рад Града Новог Сада који су представљени у Нацрту ЛАП-а, Група ИЗАЋИ предлаже да се ове обуке запослених такође дотакну теме различитих сексуалних оријентација и родног идентитета. Ови појмови су произашли из родних феминистичких теорија које су основ за борбу против родно заснованог насиља. Конвенција о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици коју је Савет Европе донео 2011. године, познатију и као Истанбулска конвенција, а која представља и најрелевантнији међународни документ за ову област, такође препознаје истополне партнерске односе као сферу у којој се породично насиље дешава.

Након дискусије, председница Радне групе је предлог број 3 ставила на гласање.

Предлог број 3 је делимично усвојен, тако што ће у Мери 1.4.1. будући текст да гласи:

“Креирање програма и спровођење обука у циљу унапређења знања запослених у градским управама о насиљу над женама, припадницима/припадницама свих осетљивих група и насиљу у породици”

Сугестија-предлог 4:

- Укључивање удружења грађана са експертским знањем за рад са женама из маргинализованих група, у процесе сензибилизације психолошког и психијатријског особља – Мера 2.8. и активност 2.8.2.

Образложење сугестије-предлога 4:

ЛБГТ+ жене, посебно оне које су у истополним партнерским односима, имају специфичне потребе као и жене из других маргинализованих група. Саветовалиште Групе ИЗАЋИ ће развијати програм сензибилизације психолошког и психијатријског особља за рад са ЛБГТ+ особама, и у том контексту, можемо да пружимо услуге сензибилизације за рад са ЛБГТ+ женама. Стога, наш предлог је да се организације које поседују експертско знање за рад са женама из маргинализованих група, укључе у процесе сензибилизације стручњака који нуде психолошку подршку. Ово такође може бити посебна, нова активност.

Након дискусије, председница Радне групе је предлог број 4 ставила на гласање.

Предлог број 4 једногласно није усвојен.

Образложење: У носоце активности су већ наведене невладине организације, односно у реализацију активности се могу укључити сва удружења грађана.

Сугестија-предлог 5:

- Израда плана за побољшање безбедности у Граду Новом Саду поштујући принципе партиципативне методе укључивања грађана-ки у креирање нацрта плана.

Образложење сугестије-предлога 5:

Безбедност је једна од основних предуслова за срећан живот. Стога, Групу ИЗАЋИ радује што нам предстоји креирање плана за побољшање безбедности у Граду. Мада овај план игра улогу у спречавању и борби против насиља над женама и родно заснованог насиља, сматрамо да такође утиче на све грађане/ке Новог Сада. У том духу, предлажемо да се шира јавност укључи у креирање овог плана како би се унапредила безбедност угрожених група. Ми радимо са ЛБГТ+ особама, али такође са вишеструко дискриминисаним и угроженим ЛБГТ+ особама – особама ромске популације, особама са инвалидитетом, са расељеним лицима и избеглицама и слично. Овај план би требало да одговара на потребе свих, и због тога позивамо да се размотри начин укључивања шире јавности.

Након дискусије, председница Радне групе је предлог број 5. ставила на гласање.

Предлог једногласно није усвојен.

Образложење: Приликом реализације мере 3.2. у Нацрту плана предвиђено је испитивање ставова грађана и грађанки о безбедности у Граду пре израде плана безбедности.

3. Тамара Баџац, „Иницијатива за равноправност, иновативност и друштвени ангажман – ИРИДА“

Сугестија/предлог 1: Одређивање почетних и циљаних вредности за сваку од активности.

Образложење сугестије/предлога 1: Сугестија за свеукупан Локални акциони план јесте да се за сваку активност, поред показатеља и очекиваних резултата, наведу и конкретне почетне и циљане вредности. На пример, код активности 1.3.1. која предвиђа креирање програма, односно реализација пројеката и спровођења континуиране обуке о насиљу над женама и насиља у породици, показатељи јесу број органа и установа који спроводе обуке односно пројекте, као и број едукованих директних пружалаца

услуга. Како би се реализација овог ЈАП-а могла мерити, сматрамо да је потребно да се поставе и конкретне циљане вредности. У овом случају, број органа и установа и број едукованих директних пружалаца услуга.

Након заједничке дискусије, председница Радне групе је предлог број 1. ставила на гласање.

Предлог једногласно није усвојен.

Образложење: С обзиром на то да процес израде плана није осмишљен тако да му претходи истраживање, нема валидног методолошког основа за дефинисање почетних вредности. Такође, бројни индикатори који су обухваћени планом се континуирано мењају током времена.

Сугестија/предлог 2: Спровођење активности 1.5.1. и 1.5.2. користећи методе неформалног образовања, у сарадњи са удружењима грађана.

Образложење сугестије/предлога 2: Мера 1.5. је за ИРИДУ посебно значајна, јер се ми као удружење грађана бавимо едукацијом младих о родно заснованом насиљу. Ово је изузетно важна мера генерално, јер је превенција насиља многоструко боља по читаво друштво него санирање последица. Наша сугестија за активности 1.5.1. и 1.5.2. јесте да се размотри коришћење методе неформалног образовања за ове активности, као начина учења који је у овом контексту више прилагођен за овако осетљиву тему. Чињеница је и да ће нека деца и млади који учествују у овим едукативним активностима такође бити жртве и/или сведоци овакве врсте насиља, због чега је потребно пажљиво одабрати ко ће спроводити ове обуке. Сугестија је онда да се ове обуке спроведу у сарадњи са актерима који већ практикују сличне програме, а то су најпре удружења грађана која делују на територији Новог Сада, попут СОС женског центра и Из круга... Војводина који су већ истакнути као удружења која раде на ову тему, али такође и друга удружења која се баве неформалним образовањем.

Након заједничке дискусије, председница Радне групе је предлог број 2. ставила на гласање.

Предлог није једногласно усвојен.

Образложење: У Нацрту локалног акционог плана удружења грађана су већ предвиђена као потенцијални носиоци активности неформалног образовања у основним и средњим школама и предшколској установи.

Сугестија/предлог 3: Активност 2.3.2. би требало да се спроводи у континуитету, или барем још неколико пута, по потреби, до 2026. године.

Образложење сугестије/предлога 3: Програм обуке који је предвиђен да се изради под овом активношћу је важан јер подразумева да професионалци/киње које пружају бесплатну правну помоћ такође пролазе обуку о родно заснованом насиљу, као и специфичним потребама жртава родно заснованог насиља над женама и насиља у породици. Како видимо у ЈАП-у, ова активност је предвиђена да се имплементира 2024. године. Наша сугестија јесте да се ова активност имплементира у континуитету од 2024. године, или да се спроведе још неколико пута, по потреби, до истека овог плана 2026. године. Ово предлажемо из разлога јер предвиђамо да ће од 2024. године и прве планиране обуке доћи ново особље у службе бесплатне правне помоћи који неће имати родно осетљиву перспективу. Такође, један програм обуке можда неће бити довољан за потпуно усвајање родно осетљиве перспективе код професионалаца/ки.

Након заједничке дискусије, председница Радне групе је предлог број 3. ставила на гласање.

Предлог је једногласно усвојен.

У будућем тексту Локалног акционог плана, у Мери 2.3.2. предвиђени временски период за имплементирање активности сада ће да гласити: „од 2024. године“.

Сугестија/предлог 4: Одређивање надлежне установе за додељивање средстава фонда за подршку жртвама родно заснованог насиља, предвиђеног активношћу 2.4.3.

Образложење сугестије/предлога 4: Поздрављамо ову меру и активност, јер економска зависност жртава од починиоца насиља представља једну од највећих препрека за стално напуштање насилних односа. Оснивање фонда за подршку жртава би стога представљао изузетно важан корак у надограђивању системског решења овом проблему. Оно што је наш предлог овде јесте да се тачно одреди чија ће надлежност бити да додељује средства из фонда. Како би се уважила експертска перспектива различитих установа, наша сугестија јесте да групе за координацију и сарадњу која на територији Града Новог Сада окупља релевантне установе предлаже жртве којим би требало доделити ова средства, односно којима су ова средства најпотребнија.

Након заједничке дискусије, председница Радне групе је предлог број 4. ставила на гласање.

Предлог једногласно није усвојен.

Образложење: Радна група је за носиоце активности навела две градске управе, и то: Градску управу за социјалну и дечију заштиту и Градску управу за финансије, а обзиром на садржај активности 2.4.3.

Сугестија/предлог 5: Укључивање грађана/ки у развијању и имплементацију кампања информисања предвиђених мером 3.1. односно активношћу 3.1.2.

Образложење сугестије/предлога 5: Кампање информисања јавности о насиљу над женама и у породици су изузетног значаја како би се подигла свест, односно променио став грађана и грађанки о овој врсти насиља. Предлажемо да се ове кампање развију и имплементирају заједно са грађанима/кама и удружењима грађана како би кампање биле што ефективније. Грађани/ке могу учествовати у развоју кампање кроз организовање јавних расправа на којим би се претходно осмишљен материјал могао дискутовати. Такође предлажемо опцију отварања јавних конкурса за предлагање слогана кампање, које су у претходних неколико година у Србији имале добар одзив од јавности. Што се имплементације ових кампања тиче, ИРИДА предлаже да Град и градске установе остваре сарадњу са познатим личностима из Новог Сада које би допринеле да се порука чује даље и шире.

Након заједничке дискусије, председница Радне групе је предлог број 5. ставила на гласање.

Предлог је једногласно усвојен.

Образложење: У Нацрту локалног плана међу носиоцима активности за меру 3.1. предвиђена су удружења грађана и медији, те се на тај начин обезбеђује укључивање грађана/ки у развијању и имплементацији кампања.

Сугестија/предлог 6: Постављање различитог информативног материјала о спречавању насиља према женама и насиља у породици на видљивим местима у јавним установама у Граду Новом Саду.

Образложење сугестије/предлога 6: Предлажемо да се информативни материјал о спречавању насиља према женама и насиља у породици, који може бити развијен у различитим облицима укључујући информативне плакате, постави на видљивим местима у јавним установама у Граду Новом Саду. Ово подразумева Центар за социјални рад, домове здравља, поште, школе и слично. Сматрамо да би ово имало позитивног ефекта у досезању различитих узрасних група.

Након заједничке дискусије, председница Радне групе је предлог број 6. ставила на гласање.

Предлог је једногласно усвојен.

Образложење: Предлог број 6. је већ имплементиран у тексту Нацрта, усвојен је као глобална сугестија.

Након што је Радна група размотрила пристигле сугестије-предлоге, усвојени предлози су унети као интегрални део текста у Нацрт локалног акционог плана за спречавање и борбу против насиља над женама и насиља у породици Града Новог Сада за период 2023-2026.

ВД ЗАМЕШНИКА НАЧЕЛНИКА
Ђорѓа Брајковић